

KUNST MED EFFEKT

STRATEGI FOR LYDKUNST

INDHOLD

Kunst med effekt	1
Forord	2
Resumé	3
Indledning	3
Vision Kunst med effekt	6
Virkeområder	8
Organisation	10
Indsatser	12
Finansiering	15
Forslag til handleplan	16

FORORD

"Kunsten bidrager til forskønnelse af det offentlige rum, men stadig flere kommuner ser også kunsten som en måde at styrke lokal udvikling og gøre noget godt for borgeren."

Rapporten Kunst i det Offentlige Rum udg. af Statens Kunstfond 2018.

Kunsten har længe haft en central plads i Struers offentlige rum. I 1931 indviede man det offentlige kunstværk Vandbærersken i Struers Lystanlæg. Allerede ved indvielsen blev Anker Hoffmanns skulptur i folkemunde døbt Struerpigen, og det har den heddet lige siden. Struerpigen er i dag en del af Struers identitet – ligesom Sarpsborgpigen, der står på havnen og kigger mod den norske venskabsby Sarpsborg.

I dag er Struer kendt som Lydens By. Struer har siden 1925 været hjemsted for Bang & Olufsen, og byen er fuld af kompetencer, historier og visioner, der angår lyd. Derfor har Struer Kommune siden 2013 satset på lyd som et omdrejningspunkt for kommunens udvikling – både når det gælder erhverv, kultur, bosætning, byplanlægning og mange andre af kommunens kerneområder. Lydens By er kommunens fælles fortælling og platformen for samarbejde mellem mange forskellige aktører omkring det at drive Struers fremadrettede udvikling.

Struer Kommune ønsker at kunst også fremover skal være et vigtigt omdrejningspunkt for kommunens identitet. Siden etableringen af den internationale lydkunstbiennale Struer Tracks i 2017 har vi oplevet, hvordan lydkunst kan spille ind i udviklingen af Lydens By. Derfor igangsatte kommunen sammen med Statens Kunstfond en bred inddragende proces, der nu munder ud i denne lydkunststrategi. Målet er at skabe rammer, der gør, at kommunen kan levere en målrettet indsats for, at borgere og besøgende kan opleve lydkunst i Struers offentlige rum.

Lydkunst er en kunstform i grænseområdet mellem billedkunst, musik, scenekunst, film... ja faktisk en hel del kunst-former: Skulpturer, der giver lyd. Højtalerinstallationer, man kan bevæge sig rundt i. Lydfortællinger man kan opleve på sin mobiltelefon. Koncerter, og meget andet... I lyd kunsten er lyd ikke noget

sekundært, men et væsentligt element. Den hjælper os med at sætte fokus på lyd og lytning. Den kan gøre os klogere på lyd, men kan også gøre os klogere på verden omkring os og sætte os i forbindelse på nye måder.

Struer Kommune ønsker at satsningen på lydkunst kan samle mange forskellige aktører om at sætte lyd på spil på nye og anderledes måder i kommunens byrum, på institutioner og i lokalområder. Det har vi allerede set eksempler på med nogle af de initiativer, der er sprunget frem de seneste år: Struer Tracks Sound Art Biennale, Kunsthal Regelbau 411, projekter på Struer Museum samt Gimsinghoved Kunst- og Kulturcenter og senest med etableringen af et produktionsmiljø for lydkunst Sound Art Lab, der skal have national og international rækkevidde. Betingelserne er således til stede for at skabe et stærkt knudepunkt for lyd og kunst i Struer.

Med denne Lyd kunsten strategi tager vi et nyt skridt i retning af en sammenhængende indsats, der tænker kunst ind i udviklingen af Lydens By.

Citat: **"Lydens By og kunst kan skabe ny forståelse for, hvad Struer er nu."**

Deltager i erhvervsgruppe

RESUMÉ

VISION

Byrådet i Struer Kommune vil, at lydkunst skal være en driver for kommunens udvikling, og visionen er derfor, at lydkunsten i Struer Kommune skal være kunst med effekt

VIRKEOMRÅDER

Lydkunsten skal have effekt på et af disse tre områder:

1 Byudvikling

Lydkunsten bidrager til at udvikle byer og lokalområder i Struer Kommune som attraktive steder for borgere.

2 Attraktioner

Lydkunsten bidrager til at skabe attraktioner, der tiltrækker besøgende til Struer kommune og bringer borgere rundt i kommunen.

3 Kreativt miljø

Lydkunsten i Struer bidrager til at udvikle kommunen som et kreativt centrum for lyd, hvor internationale kompetencer møder lokal talentudvikling.

INDSATSER

Struer Kommune vil gøre en indsats for at understøtte lydkunsten på disse tre områder:

1 Forankring: Værkets tilblivelse

Det sikres, at permanente offentlige kunstprojekter gennemføres med lokal forankring.

2 Formidling: Værkets liv

Der etableres en fælles fortælling om lydkunsten i kommunen, således historien let formidles ud i til en bred offentlighed både i og uden for Struer Kommune.

3 Forståelse: Værkets virkning

For at sikre, at lydkunsten bidrager til kommunens udvikling, gennemføres der evalueringer af alle projekter.

Citat: "Jeg drømmer om, at Struer bliver et sted, folk udefra ser på som Lydens By. Stedet, som hele verden kigger til."

Deltager i kulturgruppe

INDLEDNING

Struer Kommune har en vision om at være TÆT PÅ - tæt på mennesker, teknologi og natur.

Struer er en af landets mindre kommuner med godt 21.000 indbyggere. Det er samtidig en naturskøn kommune med 147 km kystlinje til Limfjorden og rigt varierende landskaber.

Endelig er Struer Kommune præget af en stor teknologisk know-how, der udspringer af Bang & Olufsen og en række delvist afledte teknologivirksomheder.

Ligesom mange andre mindre byer og kommuner i provinsen er Struer Kommune udfordret på at skabe nye arbejdspladser og tiltrække nye borgere. I kommunen er der valgt en meget klar retning med satsningen på Lydens By, der blev skudt i gang i 2013. Med Lydens By har Struer Kommunes byråd valgt en overskrift for, hvordan man i Struer Kommune møder udfordringer og på samme tid udfolder de lokale potentialer.

FORUDSÆTNINGER

Struer er en relativt ung by, der i 2017 kunne fejre 150-års købstadsjubileum. Etableringen af en havn ved Limfjorden nord for Holstebro i 1855 blev startskuddet. Med togstationen ti år senere blev sø- og landtransport bundet sammen, og byen voksede hastigt. Fra 1916 til 1932 var Struer hjemsted for DSB's 3. distrikt, og dermed et af tre jernbaneknudepunkter i Danmark. Dengang arbejdede 28 pct. af byens befolkning ved banen, og meget af bygningsmassen omkring togstationen stammer fra den tid. Struer er stadig i dag et knudepunkt for tre toglinjer, og højbanen langs vandet, der forbinder Struer med Thisted, er et markant vartegn for byen. I 1925 blev radioproducenten Bang & Olufsen grundlagt i Gimsing lidt uden for Struer. Virksomheden voksede sig hurtigt større, og hurtigt etableredes en hel B&O-landsby omkring fabrikken.

Struer Kommune definerer sig i dag som en tilflytterkommune. Det betyder, kommunen arbejder målrettet både på at øge kendskabet til Struer udenfor kommunegrænsen og på at fastholde eksisterende borgere.

STYRKEPOSITION I DAG

Lydens By-satsningen har allerede haft stor gennemslagskraft, og lyd sættes i dag på dagsordenen overalt i Struer Kommune fra skoler til ældrepleje. Som en del af satsningen blev der i 2018 i samarbejde mellem kommune, handelsstandsforening, erhvervsforening og turistforening etableret et Lydens By Værksted med det formål at brande Struer Kommune med lyd som omdrejningspunkt. Værkstedet driver i dag en stærk fælles fortælling i Struer. Ud over selv at igangsætte en lang række aktiviteter virker værkstedet samtidig som en 'forstærker' for andre aktørers lydrelaterede initiativer.

I 2018 åbnede verdens første internationale innovationsmiljø for lydteknologi i Struer. Sound Hub Denmark blev etableret af Færchfonden og Vald. Birn Holding A/S i samarbejde med Bang & Olufsen, Harman

Lifestyle, Aalborg Universitet, Danish Sound Network og Struer Kommune. Med 3100 m² moderne faciliteter til kontorer, møderum, Maker Space og Coworking Space for lyd- og akustikvirksomheder byder Struer nu på en iværksætterfacilitet i verdensklasse. Sound Hub Denmark varetager en national rolle som et fyrtårn i for Danmarks internationale styrkeposition på lydområdet. Brugere af Sound Hub Denmark nyder godt af tætte samarbejdsaftaler med lokale såvel som nationale lydvirksomheder om adgang til testfaciliteter, forretningsudvikling, vidensinstitutioner og meget mere.

Der er allerede etableret et stærkt grundlag for en ambitiøs satsning på lydkunst i Struer. Lydkunstbiennalen Struer Tracks blev skudt i gang i 2017, og har nu været

afviklet to gange med et program af sted-specifikke kunstværker overalt i Struers offentlige rum. Visionen er, at Struer Tracks udvikler sig til en internationalt anerkendt biennale for

lydkunst i offentlige rum, og at festivalen styrker Lydens By ved at skabe kunstprojekter med lokal forankring og international relevans.

Kunsthall Regelbau 411 blev i 2017 etableret i en tom bunker ved Oddesund af en lokal initiativgruppe. I enestående rålokaler vises der i dag international lyd-, lys- og videokunst. Endelig åbner Sound Art Lab i 2020. Sound Art Lab er et produktionsmiljø og residency-center for lydkunst, der placeres umiddelbart ved siden af innovationsmiljøet Sound Hub Denmark. Sound Art Lab skal udvikle sig til et nationalt centrum for kunstnerisk arbejde med lyd, og indgår som et nyt element i det spirende lydkunstmiljø i Struer. Alt dette bygger ovenpå veletablerede institutioner som Gimsinghoved Kunst- og Kulturcenter, Struer Musikskole, Struer Museum m.fl., hvor der er blevet arbejdet med lyd, kunst og musik gennem mange år – også inden satsningen på Lydens By.

Gimsinghoved Kunst og Kulturcenter tog initiativ til Struer Kommunes første offentlige lydkunstværk Frode Gundorf Nielsens Vind og Vand, der blev indviet i haven ved Gimsinghoved under åbningen af Struer Tracks #2 i 2017 og som en del af Aarhus Kulturhovedstad. Det næste permanente lydkunstværk i Struer Kommune blev Amplified Views af Ursula Nistrup i samarbejde med Bang & Olufsen. Værket består af flere elementer, der spreder sig over kommunen. Det første element blev indviet på Struer havn under åbningen af Struer Tracks #2 i 2019.

I sommeren 2020 indvies T.W. Jensens Plads foran Struer Rådhus, hvor kunstnerduoen The Overheard (Marie Højbjerg og Morten Riis) sammen med Alexandra Instituttets Interactive Spaces Lab har udviklet en lydbaseret byrumsinstallation. Projektet er den første manifestation af en ny bymidteplan, hvor lyd tænkes som et centralt designparameter. I forlængelse heraf arbejdes der også med ideen om Struer som et Living Lab for lyd, hvor der kan skabes ny viden om hvordan opmærksomheden på lyd kan bidrage til at skabe spændende byrum.

PROCES

Denne strategi udspringer af Struer Kommunes ønske om at aktivere lyd som en identitets- og forandringsmarkør i kommunens offentlige rum. Strategien tænkes som et styringsdokument for Struer Kommune, og en fremtidig ramme for samarbejder med interessenter,

kunstnere, fonde m.m. Den er blevet tilvejebragt gennem en grundig borgerinddragende proces. Processen har indeholdt tre faser:

Interviews med beslutningstagere

For at indkredse formål med lydkunststrategien og lægge grundstenene til strategiens vision blev der gennemført to dobbeltinterviews med:

- Borgmester og Kommunaldirektør
- Formand for Kultur- og Fritidsudvalget samt Direktør for Kultur,
- Teknik og Miljø.

Workshops med interessenter

Det blev gennemført fem workshops af hver 1,5-2 timers varighed med rekrutterede deltagere fra grupperne:

- planlæggere og forvaltere af kommunens offentlige rum
- unge
- lokalområderne
- erhvervsdrivende
- kunst- og kulturlivet

Formålet med denne fase var at kortlægge ønsker for kommunens offentlige rum, at kortlægge steder med særlige potentialer, og at kunne pege på kunstneriske greb og værktøjer, der er særligt velegnede i Struer Kommune.

Samtaler med aktører

Der har været samtaler med Struer Kommunes Kunstudvalg, med centerchef for Plan og Miljø og med centerchef for Kultur, Fritid og Lokalområder, samt direktøren for Business Park Struer.

Formålet har her været at kortlægge relevante interessenter og aktører, samt at lægge grundlaget for fremtidig organisering og finansiering af feltet.

Citat: "Vi har jo pladser og steder nok. Men det handler om destinationer og sammenhæng."

Deltager i Planlæggergruppe

Byrådet i Struer Kommune vil, at lydkunst skal være en driver for kommunens udvikling, og visionen er derfor, at lydkunsten i Struer Kommune skal være kunst med effekt.

VISION KUNST MED EFFEKT

Citat: "Syd for Kilen, der er fantastiske skrænter. Og den dybeste del af Kilen, der er så stille, man tror det er løgn, og så kommer der en fugleflok, og man kan kun høre den lyd."

Workshopdeltager om særlige steder i Struer

Lyd er berøring på afstand. Lyd er vibrationer, der sætter sig i kroppen og lader os opleve materialer, rum, mennesker og natur helt tæt på. Lyden fremkalder og forstærker omgivelserne og bringer os tæt på hinanden, tæt på naturen og på teknologien.

Fortællingen om Lydens By er en fortælling om, hvordan en kommune aktivt kan imødegå de udfordringer, der følger af den generelle globale og demografiske udvikling. Gennem mere end en menneskealder har Struer været centrum for en særegen kærlighed til lyd blandt ansatte på Bang & Olufsen, blandt deres familier og efterkommere, venner og bekendte. Folk fra hele verden er flyttet til Struer for at dyrke deres passion for lyd. Med Lydens By aktiverer Struer det stedbundne potentiale i en fortælling om en by, der går lidt andre veje.

Lydkunststrategien lægger sig i forlængelse heraf ved strategisk at aktivere kunst i den igangværende udvikling af Struer.

Struers satsning på lyd er en satsning på det sanselige. Hørelsen er en af menneskets centrale sanser, og opmærksomheden på lyd – uanset om det er naturens lyde eller nuancerne i en hi-fi gengivelse af musik – er en opmærksomhed på uendeligt fine nuancer i verden omkring os. Kunsten kan hjælpe os med at operere i det sanselige og kan opstille modeller, eksperimenter

og udsagn, der sætter lyd i spil på nye måder. Dermed er det ikke bare lyd, men også os selv, hinanden og verden omkring os, vi kan udforske.

Citater

"Et godt sammenhold i hele i kommunen."

Deltager i lokalområdegruppe

"Jeg drømmer om at Struer er gennemsyret af lyd."

Deltager i lokalområdegruppe

"Lydens by og kunst kan skabe ny forståelse for hvad Struer er nu."

Deltager i erhvervsgruppe

" ... en by der aldrig nogensinde bliver kedelig."

Deltager i ungegruppe

"Jeg drømmer om at Struer bliver et sted folk udefra ser på som Lydens by.

Stedet som hele verden kigger til."

Deltager i kulturgruppe

"Et sted hvor tingene hænger sammen, og folk kan lide at være."

Deltager i kulturgruppe

"Jeg elsker det med lydbænken og Kim Larsen (afspilning af Kim Larsen-sange fra en bæk med indbyggede højttalere

i anledning af sangerens død, red.), men nu skal vi til at være mere ambitiøse... Vi skal holde fast i kunsten!"

Deltager fra kulturgruppen

"Den første by med lydkunstsulpturer i hele Vestjylland, en forgangsbym."

Deltager i erhvervsgruppe

Byrådet i Struer Kommune vil, at lydkunst skal være en driver for kommunens udvikling, og visionen er derfor, at lydkunsten i Struer Kommune skal være kunst med effekt.

Kunst i det offentlige rum er en måde at gøre et fællesskab konkret. Værkerne kan vække dialog, kritik, samarbejde, de kan få os til at stoppe op, fordybe os, engagere os, de kan hjælpe os med at generere nye ideer... og meget andet. Det væsentlige er, at de aktiverer et fællesskab – en offentlighed. Kunstnere, der inviteres til at skabe værker til offentlige rum, arbejder som en slags eksperter i at skabe former, oplevelser og erfaringer, der taler ind i et konkret og situeret fællesskab.

Ved at arbejde strategisk og langsigtet med lydkunst i det offentlige rum, ønsker Struer Kommune dels at konkretisere satsningen på Lydens By, så borgere og besøgende oplever at være i lydens by, dels at udvikle kommunen i en stadig mere nuanceret forståelse af, hvad

Lydens By kan være. Satsningen på lydkunst er en proces, hvor vi indbyder dygtige kunstnere til at samarbejde med kommune og borgere om at formgive Lydens By

Effekt er et udtryk for, at ting virker. Fysisk måler man effekt som omsat energi over tid. Vi taler om, at ting har effekt, når de har afledte virkninger. Og vi taler om, at nogle oplevelser kan være særligt effektive, hvis de sætter sig spor, gør indtryk eller skaber aftryk.

Lydkunsten i Struer Kommune skal have effekt, fordi den skal bidrage til kommunens udvikling. Kunsten skal ikke bare være flødeskummet på toppen af kagen, kunsten skal være en af kagens ingredienser. Kunsten skal bidrage med nogle konkrete bud på, hvordan lyd kan bringe os tættere på hinanden, tættere på teknologien og tættere på naturen. Kunsten skal være med til at gøre Struer Kommune til et endnu bedre og mere attraktivt sted at være og besøge – og dermed skal den bidrage til den langsigtede bosætningsindsats.

Citat: "Lydens have går jeg igennem hver eneste dag, den er rigtig flot, men der må godt ske lidt mere."

Deltager i erhvervsgruppen

VIRKEOMRÅDER

Der udpeges tre strategiske virkeområder for lyd kunsten. Virkeområderne er felter, hvori kunsten forventes at have effekt. Det er ikke tanken, at alle projekter skal virke på alle tre områder. Men potentialer og effekter skal vurderes i forhold til mindst ét af områderne. Områderne kan i strategiens levetid justeres og tilpasses til aktuelle behov.

Den skarpe satsning på tre strategiske virkeområder er ikke en anledning til at instrumentalisere lyd kunsten i Struer.

Et samarbejde med kunstnere er en gensidig proces, hvor man altid får andet og mere end forventet. Detailstyring og detaljeret kravspecifikation vil kun forværre kvaliteten i det kunstneriske arbejde. Virkeområderne er en anledning til at styre retningen på et strategisk niveau, således at rammer og forventninger klargøres tidligt i processen. Dette skal ikke forværre, men styrke kvaliteten i det kunstneriske arbejde.

1: BYUDVIKLING

Lyd kunsten bidrager til at udvikle byer og lokalområder i Struer Kommune som attraktive steder for borgere. Værkerne skal samle, skabe liv og mane til dialog, eftertanke og kreativitet. Der arbejdes både med midlertidige og permanente værker, som bidrager til oplevelser og udviklingen af de fælles rum i kommunen.

Indsatserne på dette område koordineres tæt med kommunens planafdeling, således der sikres et tæt sammenspil mellem værker under Struer Tracks og igangværende byudviklingsprocesser.

I de første faser er særligt udviklingen af Struer Havn og midtbyplanen relevante for lyd kunststrategien.

Yuri Suzuki: Sonic Playground

Yuri Suzukis interaktive lydskulpturer indbyder til leg, møder og samvær. Installationen består af 6 skulpturer, der manipulerer lyd afhængigt af, hvor man står, lytter og taler. De fungerer som legeredskaber, og er samtidig skulpturelle elementer i byrummet.

Offentlige lydgallerier

En plads i Dublin, en bænk i Stockholm, en bænk i Struer. Lydsystemer indarbejdet i offentlige rum kan fungere som gallerier for kunstværker. I Continuous Drift i Dublin kan den besøgende selv vælge mellem 35 forskellige værker og sætte dem i gang via sin mobiltelefon. I Ljudbänken opstilles periodevist forskellige steder i Stockholm, hvor de afspiller værker lavet til netop det sted. Lydbænken i Struer afspillede et værk under Struer Tracks #2.

Karoline H. Larsen i Værebo

Karoline H. Larsen arbejder på et permanent kunstværk i Værebo Parken i Gladsaxe. Som en del af processen frem mod det endelige værk gennemfører hun lydvandring med børn fra institutioner i og omkring Værebo. På turen indbydes børnene til at bruge trommestikker til at udforske lydene i området. På en anden workshop bygger hun simple rasle-objekter med børnene og hænger dem op i området, hvor der senere skal være et permanent kunstværk. På den måde involveres børnene (og deres familier) i processen frem mod det endelige værk.

2: ATTRAKTIONER

Lydkunsten bidrager til at skabe attraktioner, der tiltrækker besøgende til Struer Kommune og bringer borgere rundt i kommunen. Værkerne skal tilbyde spektakulære, poetiske og enestående oplevelser, og må gerne aktivere natur-, kultur- og arkitekturmiljøer i hele kommunen. Events og begivenheder såsom Struer Tracks Biennalen skal vække international opmærksomhed.

Indsætterne på dette område koordineres med kommunens Turisme- og eventområde, samt Lydens By Værkstedet.

Skulptur Projekte Münster

Skulptur Projekte Münster er en globalt set enestående udstilling, der finder sted hvert 10. år i den mindre tyske by Münster. Her vises skulpturer af internationale kunstnere lavet til netop dette sted. Efter festivalen bliver nogle værker tilbage som faste installationer i byen, mens andre forsvinder. På den måde opbygges en enestående attraktion, som også har effekt, når der ikke er festival. Struer Tracks arbejder med en lidt tilsvarende ambition om at indvie mindst et permanent værk til hver festival

The Receiver

Christian Skjødts The Receiver var et af de mest markante værker på Struer Tracks #2 i sommeren 2019. Det skabte stor medieopmærksomhed og modtog ros både fra lokale og fra kunstkendere. Hvis værket etableres i siloen i Struer som et fast værk, vil det kunne blive en international attraktion, et tydeligt vartegn for Lydens By og en generator for liv i havnen.

Klankenbos

Klankenbos er et open air museum for lydkunst i Belgien. I parken kan man opleve permanente værker i form af fysiske installationer og virtuelle sound walks. På billederne ser man Robert Lambermonts Noa's Ear, der fungerer som en enorm højttaler for vandets rislen i bækken. I parken er der jævnlige arrangementer: koncerter, workshops for børn, foredrag og samtaler.

The Singing Tree

The Singing Tree er skabt af arkitekterne Mike Tonkin og Anna Liu I 2006. Skulpturen står på en bakketop i Lancashire i England, hvor rørene synger i vinden. Rørene er skabt i

galvaniseret stål og deres lydgivende funktion er designet med henblik på forskellige tonehøjder, så det samlede indtryk er af harmonisk syngende karakter.

Citater

"En sammenhængende lydkunststrategi: Hvis man ligesom med arkitektur tænker store planer, helhedsplaner, hvor tingene hænger sammen. Et sted, hvor det hele spiller fra du går ind, til du går ud. Det skal ikke være et dryp her og et dryp der."

Deltager i Kulturgruppen

"Jeg tænker sammenhæng, noget der kæder det sammen, den grønne ring og andre stisystemer, som gør, at man bliver ført igennem et forløb. Fx Bremdalstrand, det bliver en lidt kedelig oplevelse, man tager til stranden og så tilbage. Måske hvis der kommer noget installationskunst, så kunne man gå en runde."

Deltager i Planlæggergruppe

"Vi har jo pladser og steder nok. Men det handler om destinationer og sammenhæng."

Deltager i Planlæggergruppe

3: KREATIVT MILJØ PÅ HØJT NIVEAU

Lydkunsten i Struer bidrager til at udvikle kommunen som et kreativt centrum for lyd. Den styrker samspillet mellem kommune, erhvervsliv og civilsektor ved at etablere konkrete kreative samarbejder og platforme. Indsatserne tiltrækker kreative og kunstneriske talenter til Struer og bidrager til at der på sigt opbygges og udvikles særlige kompetencer i Struer Kommune.

Citat: "***Jeg savner et kreativt miljø i Struer. Et sted, hvor man både kan se ting og selv deltage.***"

Deltager i planlæggergruppe

ORGANISATION

Et målrettet og ambitiøst fokus på lydkunst med effekt nødvendiggøre en styrket organisationen omkring lydkunst i Struer Kommune.

KUNSTRÅD

Struer Kommunes kunstudvalg gentænkes, så det lever op Statens Kunstfonds definition på et kommunalt billedkunstråd. Det betyder, at mindst halvdelen af medlemmerne skal have en billedkunstfaglig baggrund. Dermed bliver det muligt at søge Statens Kunstfond om støtte til udvalgets arbejde. Statens Kunstfond kan tildele årlig støtte på op til 50.000 kr. under forudsætning af en tilsvarende egenfinansiering fra kommunen.

Kunstrådet refererer til Kultur- og Fritidsudvalget og disponerer over egne midler. Kunstrådet er det strategiske og faglige ophæng for lydkunststrategien og for andre kunstinitiativer i kommunen.

Udvalgets opgaver er:

- At sikre en effektiv implementering af lydkunststrategien.

- At igangsætte projekter inden for strategiens virkeområde.
- At følge igangværende offentlige kunstprojekter i Struer Kommune og sikre kvaliteten heri.
- At sikre kvalitet i formidlingen af Struers offentlige kunst.
- At sikre at kunstnere honoreres ordentligt for deres arbejde i Struer Kommune.
- At fungere som kunstnerisk rådgiver for Struer Kommune og andre bygherrer.
- Løbende at evaluere på strategiens satsninger og virkeområder og om nødvendigt foreslå justeringer til Kultur- og Fritidsudvalget.
- At holde sig orienteret og på forkant hvad angår lydkunst i offentlige rum og kunst i byudvikling.
- Foruden de opgaver, der er beskrevet i de eksisterende retningslinjer for Struer Kommunes Kunstudvalg.

Kunstrådet sammensættes af Kultur- og Fritidsudvalget.

SEKRETARIAT

Der etableres en ny sekretariatsfunktion for lyd kunsten i Struer Kommune med udgangspunkt i Center for Fritid, Kultur og Lokalområder. Konsulenten på området sekretariatsbetjener kunstrådet og varetager den løbende opgaveløsning og opfølgning.

STYREGRUPPER FOR KONKRETE KUNSTPROJEKTER

Kunstrådet og den tilknyttede sekretariats-funktion indgår som en koordinerende og kvalificerende funktion for relevante kunstprojekter i Struer Kommune - uanset om disse udspringer af et kommunalt eller privat initiativ. Hvert kunstprojekt har i udgangspunktet sin egen bygherre og sin egen styregruppe:

- Bygherre: ethvert offentligt kunst-projekt har en bygherre. Det er den, der står som ejer, når byggeprocessen er afsluttet. Bygherren er den, der er ansvarlig for projektets realisering og økonomi. Bygherren kan eksempelvis være kommune, en virksomhed, en privat grundejer eller en statslig institution. Hvis kommunen er bygherre, er det oftest anlægsafdelingen, der agerer bygherre.
- Styregruppe: Styregruppen nedsættes af bygherren for at sikre, at alle relevante interessenter som beboerforeninger, turistforening eller andet inddrages i beslutninger ang. værkets udformning. Gruppen etableres så tidligt i projektet som muligt, og opløses når værket er afleveret og godkendt. Styregruppen godkender kunstnerens skitseforslag og det endelige værk. Et effektivt samarbejde mellem alle interessenter tidligt i processen er essentielt for værkets succes.
- Kunstrådet indgår i styregrupperne for at sikre kvalitet og sammenhæng med andre projekter. Kunstrådet kan – fx i skikkelse af den tilknyttede konsulent – agere projektleder på de konkrete projekter, hvis bygherre ønsker det.

Tabel: Formidling Projektejer: Kunstråd

Fase	Idè	Udvikling	Skitse	Projektering	Anlæg	Evaluering
Projekter		Bygherre	Styregruppe	Styregruppe	Styregruppe	Kunstråd

Fase	Idè	Udvikling	Skitse	Projektering	Anlæg	Evaluerin g
Kunstråd s rolle	Aktør	Samarbejdspart ner	Konsulent	Konsulent	Konsulent	Projektej er
Opgaver	Bygherre har et sted // midlertid igt værk skal gøres permane nt //kunstn er har en ide	Kunstråd tilbyder hjælp til: forundersøgel ser kortlægning af interessenter fundraising projektbeskriv else	Styregruppe / projektleder: vedtagelse af rammesætn ing. evt. open call og valg af kunstner. godkendels e af skitse	Styregruppe / projektleder: myndighedsbehan dling tilladelser budgetsikring kontrakter	Styregrup pe / projektled er: projekstyr ing budgetstyr ing	Kunstråd: effekt mål ing og evaluerin g

Fra Idé til Udvikling: Kunstråd og bygherre beslutter: har projekt udviklingspotentialer?

Fra Udvikling til Skitse: Bygherre beslutter: kan projektet realiseres?

Fra Skitse til Projektering: Styregruppe godkender kunstners skitseprojekt

Fra Projektering til Anlæg: Kontrakt fast anlægsplan

Fra Anlæg til Evaluering: Styregruppe godkender værket

Citat: "Det med, at man bare bestiller en kunstner udefra er ikke en særlig god ide. Det er dømt til at blive mødt med mistro. Det med, at man laver dyr og nytænkende kunst på fx Lille torv. Det skal være i samarbejde med de lokale. Det skal være et samarbejde, for at det kan blive en succes."

Deltager i Erhvervsgruppen

INDSATSER

De strategiske indsatser angiver konkrete tiltag i Struer Kommune. Indsatserne tager udgangspunkt i procesmodellen for faste lydkunstværker på foregående side.

Kunstrådet har ansvaret for de strategiske indsatser og følger løbende op på disse. Formålet er at sikre sammenhæng og kvalitet i kommunens arbejde med lydkunst. Når Struer Kommune arbejder professionelt med lydkunst, er det lettere at tiltrække dygtige kunstnere, fondsmidler og i sidste ende gæster og nye borgere til kommunen.

1: FORANKRING – VÆRKETS TILBLIVELSE

Det sikres, at permanente offentlige kunstprojekter gennemføres med lokal forankring: grundejere, beboerforeninger, relevante institutioner og virksomheder skal være centrale dele af opgaven med at definere rammerne for professionelle kunstneres arbejde. Så vidt

muligt inviteres lokale med viden og interesse om lokale forhold til at samarbejde med de professionelle kunstnere om projekterne.

Kunstrådet kan beslutte, at konsulenten på området samarbejder med bygherre om:

- Projektmodning
- Udvikling af målsætninger for værket
- Interessantanalyse
- Kortlægning af finansieringsmuligheder
- Kunstrådet kan for egne midler igangsætte midlertidige kunstaktiviteter som en del af projektmodningen
- Kunstrådet kan samarbejde med
- Struer Tracks Biennalen, Sound Art Lab og andre relevante aktører om midlertidige kunstaktiviteter som en del af projektmodningen.

Citater

"Jeg tror, man skal lade kunstnere have rimelig frie hænder. Der kan let blive for mange, der blander sig i ting, hvor det kunstneriske så ikke bliver på det niveau, det skulle være."

Citat fra kulturgruppen

"Der er utrolig meget kunst, som appellerer til voksne mennesker - 99 procent af kunsten i Struer appellerer til voksne. Nu synes jeg, vi skal inddrage børnene."

Deltager i Planlæggergruppen

"Jeg tror, det er vigtigt, at det er noget, folk kan forholde sig til. Vi er praktiske mennesker. Vi kan godt lide kunst. Vi kan godt lide lyd."

Deltager i Lokalområdegruppen

"Det må godt være nyskabende og kontroversielt, men lad folk blive hørt og inddraget."

Deltager i Erhvervsgruppen

2: FORMIDLING - VÆRKETS LIV

Der etableres en stærk fælles fortælling om lydkunsten i Struer Kommune, som formidles til en bred offentlighed både i og uden for kommunen. Der gøres en særlig indsats for at aktivere værkerne over for børn og unge under uddannelse.

Satsningen på lydkunst i Struer har potentiale til at blive en international attraktion, fordi der ikke findes noget tilsvarende andre steder i verden. Derfor må det forventes, at lydkunsten i Struer på sigt vil blive et "reason to go" for turismen i kommunen.

Det er altafgørende for den besøgendes oplevelse af lydkunsten i Struer Kommune, at der satses på en samlet formidling. Værkerne vil sprede sig over hele kommunen, og der er dermed ikke en klar indgang og rute lagt for gæsten. Den samlede formidling skaber i stedet oplevelsen af, at satsningen er en del af et samlet hele. Under overskriften Lydspor i Struer udarbejdes der en samlet webadgang, skilte og foldere m.m.

Kunstformidlingen for børn tilrettelægges som en del af en skoletjeneste for lyd, hvor værkerne kan bruges som konkrete sanselige indgange til en lang række fagområder, samtidig med at der holdes fast i det særlige dannelsespotentiale, som knytter sig til kunsten.

Citater

"Struer skal være internationalt kendt og centrum for de store lydoplevelser. Vi er dem, de andre allerhelst vil lege med."

Deltager i erhvervsgruppe

"Når man kommer udefra, lægger man mærke til, at der er tænkt lyd i alting."

Deltager i kulturgruppe

"Hvis vi skal have andre hertil udefra, så skal vi udfordres, det tror jeg på. Fx i forhold til, hvad man normalt synes er smukt. Vi skal jo sættes på landkortet, folk skal blive opmærksomme på byen. Så bliver man nødt til at gøre noget anderledes."

Deltager i lokalområdegruppen

3: FORSTÅELSE - VÆRKETS VIRKNING

For at sikre, at lydkunsten bidrager til Struers Kommunes udvikling, gennemføres der evalueringer af alle projekter.

Ansvar for evalueringerne ligger hos kunstrådet. Evalueringerne tager udgangspunkt i målsætninger, som opstilles i projektets udviklingsfase og vedtages af projektets styregruppe.

Der udarbejdes et skema til opstilling af målsætninger og en procedure for efterfølgende evaluering. Opstillingen af målsætninger tager udgangspunkt i følgende spørgsmål:

- Hvilke af kunststrategiens virkeområder – byudvikling, attraktioner og kreativt miljø – bidrager værket til?
- Hvordan bidrager det til hver af de nævnte virkeområder?
- Hvem skal engageres i værkets udvikling?
- Hvem skal opleve/bruge værket?
- Hvilke reaktioner forventes af værket?
- Hvilken effekt skal værket have på den måde folk bruger stedet?
- Hvordan vil man kunne måle eller evaluere effekten?

Evalueringen følger op på ovennævnte og spørger endvidere:

- Hvad er erfaringerne af processen omkring etableringen af værket?
- Har værket givet anledning til nye samarbejder eller organisationsformer?
- Hvad er erfaringerne af reaktionerne på værket?
- Har værket givet nye perspektiver på, hvad det vil sige at være Lydens By?

Citater

"Kunst skal jo sætte noget gang i én, ellers er det kedeligt. Maleriet af kronhjorten gør ikke noget ved mig, men det er pænt."

Deltager i planlæggergruppen

"Udfordrende, hvis der ikke er bid, hvorfor så? Der er så meget gågadedekoration."

Deltager fra kulturgruppen

"Kunst må også gerne være sjov. Det er nemmere at forstå og være i det."

Deltager i lokalområdeguppen

"Skabe nye interessante steder, hvor folk vil komme gang på gang."

Deltager i erhvervsgruppen

"Kunsten må gerne vise nye steder. Jeg kommer mest ved skolen og kostskolen og byområdet, jeg kan ikke finde rundt, selvom jeg har gået i skole her i tre år."

Deltager i ungegruppen

FINANSIERING

Satsningen på lydkunst kræver finansiering fra alle aktører i Struer. Kommunen kan lægge rammebetingelserne og udstikke retningen for en ambitiøs satsning, men det er i samarbejdet mellem kommune, erhverv og den civile sektor, at visionen om kunst med effekt overalt i Struer kan realiseres.

Ved en samlet indsats kan Struer over bare ti år udvikle sig til at blive en globalt set enestående destination, hvor lyd er i hovedsædet. Finansieringen af lydkunst er ikke bare et tilskud til bedre livskvalitet. Der er først og fremmest en investering i kommunens fremtid. På den baggrund vil byrådet i Struer Kommune sikre den strategiske satsning på lydkunst med nedenstående tiltag:

ANLÆGSPROCENT

1% af alle udgifterne til kommunalt byggeri, hvor byggeudgiften overstiger 1,5 mio. kr. inkl. moms, afsættes som vejledende norm til lydinitiativer, fortrinsvist af kunstnerisk karakter. Initiativerne skal i udgangspunktet udføres i områder, hvor offentligheden har adgang. Lydinitiativerne kan være midlertidige aktiviteter, der leder frem mod det endelige anlæg, eller permanente installationer.

Kunstrådet skal fungere som kunstfaglige konsulenter på de kunstneriske projekter.

UDVIKLINGSPULJE

Kultur- og Fritidsudvalget afsætter et årligt budget til kunstrådet, øremærket til implementering af lydkunststrategien. Bevillingen kan matches af op til 50.000 kr. årligt fra Statens Kunstfond. Med dette budget kan kunstrådet igangsætte egne projekter eller støtte andre projekter inden for strategiens område.

RESIDENCY – SOUND ART LAB

Sound Art Lab bidrager til strategien ved at skabe rammer for det kunstneriske arbejde udført i Struer. Målet med Sound Art Lab er at skabe et nationalt og internationalt centrum for lydkunst i Struer. Dermed vil der kunne tiltrækkes talentmasse inden for feltet til Struer, og lokale skolebørn får en mulighed for at møde topkompetencer på lydfeltet. Der etableres

endvidere et internationalt residency i Sound Art Lab, der giver en kunstner mulighed for at arbejde med værker til Struers offentlige rum over en tre-måneders periode. Kunstneren udvælges på basis af et open call af kunstrådet.

KUNSTFESTIVAL – STRUER TRACKS

Lydkunstbiennalen Struer Tracks bidrager til strategien som en fyrtårnsbegivenhed og laboratorium. Struer Tracks tiltrækker sig international opmærksomhed på et niveau, som den kontinuerlige udvikling af værker i Struers offentlige rum ikke vil gøre. Samtidig er Struer Tracks midlertidige værker en mulighed for at afprøve ting og tilgange i kommunens offentlige rum, som kan blive til faste værker. Det sigtes efter, at der til hver biennale kan indvies mindst et nyt fast værk i Struer Kommune. Struer Tracks er en motor, som sikrer cirkulation, ekspertise og internationalt gehør for Struer Kommunes lydkunststrategi.

FINANSIERING FRA FONDE

Der er behov for supplerende finansiering fra stat, region og private fonde, hvis strategien skal lykkes. Med den dedikerede strategi og den historie, der allerede er etableret i Struer, er der en god mulighed for at indhente fondsfinansiering. Som tommelfingerregel skal der dog regnes med, at man skal tilvejebringe en lokal finansiering på 40-60% af værkerne.

Investeringer i kulturen ses nogle gange udelukkende som udgifter for det offentlige. Dog viser nyere undersøgelser, at op mod 90% af offentlige udgifter til kultur returneres i form af skat, moms, afgifter, afledt beskæftigelse, tilflytning og erhvervsudvikling. Dette gælder ikke mindst, hvis der satses præcist og målrettet som det er tilfældet i Struer, og hvis det bliver muligt at få eksterne samarbejdspartnere med ombord i strategien.

Kilde: "Billedkunsten i Kommunerne" udg. af BKF i 2020.

FORSLAG TIL HANDLEPLAN

1: Der udpeges en konsulent med ansvar for lydkunstudvalget, og lydkunsten bliver en prioriteret del af forvaltningen under Kultur, Fritid og Lokalområder

2: Der nedsættes et Kunstråd af Kultur- og Fritidsudvalget med udgangspunkt i denne bruttoliste over potentielle medlemmer:

- Eksisterende medlemmer af kunstudvalget
- Et medlem fra Kommunikation og Erhverv
- Et medlem fra Planafdelingen
- Chef for Lydens By Værkstedet
- Kunstnerisk leder af Sound Art Lab og Struer Tracks
- Kunstnerisk leder af Kunsthal Regelbau 411
- Leder af Gimsinghoved Kunst- og Kulturcenter
- Aktive billedkunstnere og medlemmer af BKF (Billedkunstnernes Forbund) i regionen.
- Det undersøges om musikfaglige kompetencer i denne særlige sammenhæng kan erstatte billedkunstfaglige kompetencer.

3: Kunstrådet udarbejder en samlet formidlingsramme for Struer Kommunes offentlige lydkunstværker – herunder Amplified Views og Soundmap Vandrenålen.

4: Statens Kunstfond ansøges om støtte til kunstrådets aktiviteter i 2021 inden den 22/10-20.

5: Kunstrådet udvikler et skema til målsætninger for offentlige kunstprojekter og en praksis for evaluering heraf.

6 Kunstrådet igangsætter alene eller sammen med potentielle bygherrer ideudvikling for kommende værker i Struer Kommune fx en fast installation af The Receiver, et værk, der kan sprede sig ud over kommunens halanlæg, eller et samarbejde med Business Park Struer.

KOLOFON

Denne strategi er udformet af konsulent Jacob Kreutzfeldt, Otocom til Struer Kommune.

Sif Hellerup Madsen har tilrettelagt interessentworkshops og bidraget til afvikling og opsamling på workshops sammen med Jacob Kreutzfeldt

Layout: Fie Sahl Kreutzfeldt

Afleveret marts 2020.

Arbejdet med lydkunststrategien er støttet af Statens Kunstfond og Struer Tracks Sound Art Biennale.

Tak til alle som har bidraget!